

Τοιαῦτα ὑπῆρξαν τὰ πολιτικῶ-τῆς βασιλείας τοῦ Πορφυρογεννήτου γεγονότα. Ὁ Κωνσταντῖνος Ζ', ἂν καὶ μὴ ἔχων πολλὴν τῶν δημοσίων πραγμάτων ἐμπειρίαν, ἀσχολούμενος δὲ μᾶλλον περὶ τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας, ὤπῃρξεν ὁμως πολὺ ἀνώτερος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Λέοντος. Εἶδομεν ὅτι ἐπέστησε τοῦ στρατοῦ ἡγεμόνας ἐπιτηδείους, ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτικὴν διοίκησιν ἀνέθηκεν εἰς ἄνδρας καλῶς τὰ κτ' αὐτὴν διεξαγαγόντας καὶ ἰδίῳ ἑξακολουθήσαντας νὰ προστατεύωσι τοὺς μικροὺς ἐλευθέρους γαιοκτῆτας κατὰ τῶν καταχρήσεων τῶν δυνατῶν. Τὸ δὲ χαρακτηριστικώτατον τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ὅτι καὶ περὶ τὸν ἔρωτα αὐτοῦ πρὸς τὰ γράμματα ἀνεδείχθη πολὺ πρακτικώτερος τοῦ πατρὸς. Ἡ Ἀκαδημία, ἣ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Βάρδα τοσοῦτον ἀκμάσασα, εἶχεν ὡς, φαίνεται, παραμεληθῆ ἐπὶ τῆς μεσοβασιλείας τοῦ Ρωμανοῦ. Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἅμα μοναρχήσας τῷ 945 ἀνεξωπύρησε πᾶσαν σπουδὴν ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τούτῳ ἐκπαιδευτηρίῳ, διοίσας καθηγητὰς ἐγκρίτους τῆς μὲν φιλοσοφίας τὸν πρωτοσπαθᾶριον Κωνσταντῖνον, τῆς δὲ ρητορικῆς τὸν μητροπολίτην Νικαίας Ἀλέξανδρον, τῆς δὲ γεωμετρίας τὸν πατρικίον Νικηφόρον, γαμβρὸν τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως Θεοφίλου τοῦ Ἐρωτικοῦ, τῆς δὲ ἀστρονομίας τὸν γραμματέα Γρηγόριον. Οὐδὲ ἠρέσθη νὰ διορίσῃ τοὺς καθηγητὰς τούτους, ἀλλ' ἐπιμελῶς ἐφώρευε τὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν καὶ πολυτρόπως ἐνεψύχωνε τοὺς ἀρίστους τῶν φοιτητῶν «ὁμοδιαίτους καὶ ὁμοτραπέζους καθ' ἑκάστην τούτους ποιῶν καὶ ἀργύρια παρέχων, καὶ ὁμιλίαις μετ' αὐτῶν προσηνεῖς ποιούμενος». Οὕτω δὲ ἠδυνήθη μετ' οὐ πολὺ νὰ διορίσῃ εἰς τὰ ἀνώτατα ἐκκλησιαστικὰ καὶ πολιτικὰ καὶ δικαστικὰ ἀξιώματα ἄνδρας διαπρέποντας ἐπὶ σοφίᾳ καὶ δεξιότητι.

Αἱ δὲ συγγραφαὶ περὶ ἃς ἐνησχολήθη ὁ Κωνσταντῖνος Ζ' στεροῦνται μὲν βεβαίως καὶ καλλιτεία καὶ κρίσεως ἀποχρώσης ἀλλ' ὁμως εἶναι ἔργα χρήσιμα, διότι δίδουσιν ἡμῖν ἔννοιαν τινὰ τῆς τότε καταστάσεως τῶν πραγμάτων. Ἀντὶ νὰ συντάσῃ ἐπιγράμματα, καὶ λόγους, καὶ προσευχάς, καὶ θρησκευτικὰ ᾄσματα, καὶ ποιήματα, ὅπως ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὁ Κωνσταντῖνος Ζ' ἐπέστησε τὴν προσοχὴν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους τὸ πολίτευμα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις. Ἡ περὶ θεμάτων πραγματεία τοῦ βασιλέως τούτου, διηρημένη εἰς δύο βιβλία, διδάσκει εἰς ποῖα καὶ πόσα μεγάλα διοικητικὰ καὶ στρατιωτικὰ τμήματα ἦτο διηρημένον τότε τὸ κράτος, καὶ τίνας πόλεις περιελάμβανεν ἕκαστον τῶν τμημάτων τούτων. Ἐλάβομεν ἤδη ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι περιέχει-

Ἡ ὀλέγ), ἀλλὰ καὶ Ἰγὼρ καὶ Ρουρίχ καὶ Διρ καὶ Ἀσκολ καὶ πάντα τὰ ὀνόματα τῶν μεγάλων ρώσων ἡγεμόνων ἢ ἀπλῶν ἀρχηγῶν τῶν πρὸ τοῦ Σβιετοσλάβ εἶναι σκανδιναυκὰ, ἀνήκοντα εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Βαριάγων, οἵτινες ἴδρυσαν τῷ 862 μ. Χ. τὸ ρωσικὸν κράτος. Πρῶτος ρώσος ἡγεμὼν φέρων σλαυικὸν ὄνομα εἶναι ὁ τῆς Ὀλγας καὶ τοῦ Ἰγὼρ υἱὸς Σβιετοσλαῦς, περὶ οὗ μακρὸς περαιτέρω γνήσεται λόγος.

Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος
φέρων στολὴν βασιλέως τοῦ Ἰούδα
(ἐκ χειρογράφου)

